

Motion till riksdagen 2025/26:4049

av Camilla Hansén m.fl. (MP)

med anledning av prop. 2025/26:191 Offentlighetsprincipen med lättnadsregler för enskilda mindre huvudmän i skolväsendet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att offentlighetsprincipen ska gälla för alla skolhuvudmän utan undantag och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arkiveringsskyldigheter ska gälla för alla skolhuvudmän och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Regeringen föreslår i proposition 2025/26:191 en ökad insyn i friskolesektorn. I Sverige har vi en lång tradition av öppenhet och transparens när det gäller myndighetsutövning, och Miljöpartiet har länge efterfrågat att offentlighetsprincipen även ska omfatta friskolor.

En del av marknadens logik är affärshemligheter. I konkurrenssituationer är det inte konstigt att man vill hemlighålla receptet på framgång. Men i ett offentligt finansierat utbildningssystem är det inte bara konstigt, utan skadligt och orättvist. Det finns inget skäl att inte omedelbart återinföra offentlighetsprincipen på alla skolor i Sverige. Att skolor som ägnar sig åt myndighetsutövning och förvaltar stora mängder skattepengar inte omfattas av offentlighetsprincipen fullt ut är därför orimligt. Ingen skolhuvudman ska kunna hemlighålla hur skattepengar spenderas eller hindra insyn i någon del av verksamheten.

Tyvärr riskerar regeringens definition av vilka mindre, enskilda huvudmän som ska få lättnadsregler i fråga om hanteringen av allmänna handlingar att urholka en stor del

av offentlighetsprincipens ändamål. Avgränsningen som regeringen presenterar kan leda till att flera huvudmän får lättnader som inte är motiverade. Upp till ca 70 procent av alla friskolehuvudmän skulle kunna omfattas av undantagsregler; allmänhetens rätt till insyn borde omfatta alla friskolors verksamheter. Det är viktigt att det gäller samma villkor för alla; en begäran om allmän handling ska hanteras genast eller så snart som möjligt.

Skälen för att mindre huvudmän i skolsektorn inte ska omfattas av arkivlagen på samma sätt som kommunala verksamheter riskerar också att undergräva offentlighetsprincipens funktion i praktiken.

Miljöpartiet står fast vid att offentlighetsprincipen ska gälla alla skolhuvudmän i hela skolväsendet fullt ut.

Camilla Hansén (MP)

Mats Berglund (MP)

Jan Riise (MP)

Ulrika Westerlund (MP)

Annika Hirvonen (MP)

Nils Seye Larsen (MP)